Inbreng actiegroep van vrouwen die een verkrachting hebben meegemaakt bij voorstel Wet seksuele misdrijven

15 augustus 2020

Inhoudsopgave

Introductie 3

1. Marcelle 4

2. Dya 8

3. Lilian Anneloes 10

4. Julia 16

5. Loïs 20

6. Lieke 21

7. Jade 24

8. Legien 27

Introductie

Uit onderzoek van I&O Research in opdracht van Amnesty International blijkt dat 19 procent van de vrouwen en 3 procent van de mannen heeft meegemaakt dat iemand hun lichaam binnendrong zonder instemming.[1] Sommige slachtoffers van verkrachting zijn zo dapper om hun verhaal te delen in tijdschriften, televisie-uitzendingen of op sociale media. Er bestond echter nog geen groep die samen actievoert, pleit voor verandering en gesprekspartner is voor professionals en autoriteiten. Amnesty International heeft met dit doel een actiegroep bij elkaar gebracht van vrouwen die een verkrachting hebben meegemaakt[2] (hierna te noemen: actiegroep). Samen met deze actiegroep wil Amnesty dat de benodigde verbeteringen worden doorgevoerd in de verkrachtingswetgeving en in het beleid en dat er in de Nederlandse samenleving veel meer wordt gesproken over instemming bij seks, onder *#letstalkaboutyes*.

Amnesty International is ervan overtuigd dat er veel kracht uitgaat van de boodschap die de actiegroep uitdraagt. De deelnemers aan de actiegroep weten als geen ander tegen welke barrières je aanloopt als slachtoffer van verkrachting en hoe de verkrachtingswetgeving op dit moment onvoldoende bescherming biedt.

Voor deze bijdrage schreven de deelnemers van de actiegroep afzonderlijk van elkaar een inbreng bij de internetconsultatie voor de Wet seksuele misdrijven. Zij delen hun ervaringen en adviezen voor het ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit zijn hun eigen teksten, niet die van Amnesty International Nederland.

[1] I&O Research (2020) in opdracht van Amnesty International 'Hoe denken Nederlanders over verkrachting': https://www.amnesty.nl/actueel/ruime-meerderheid-nederlanders-vindt-seks-zonder-wederzijdse-instemming-verkrachting. Er is gevraagd naar penetratie zonder instemming omdat dit respondenten de gelegenheid geeft om na te denken over instemming bij seks of het ontbreken daarvan. Amnesty International gebruikt in communicatie-uitingen normaal gesproken het woord verkrachting, omdat seks zonder instemming verkrachting is.

[2] De actiegroep bestaat momenteel uit acht vrouwen. Zij onderkennen dat mannen ook verkrachtingen kunnen meemaken. Voor sommige deelnemers voelt het veiliger om voorlopig in deze actiegroep alleen met vrouwen te werken.

1. Marcelle

Beste Heer Grapperhaus,

Het is 20 uur ’s avonds op een zondag in maart. Met veel moeite heeft de beste vriendin van mijn ouders mij meegesleept naar het politiebureau. Ik word meegenomen naar een kamer. Het vriest, buiten is het donker en er ligt nog wat sneeuw.

In dat kamertje worden veel vragen gesteld en moet ik mijn hele verhaal doen. Ik wil dit niet, de afgelopen uren zijn een grote waas. Die ochtend zat ik op de fiets richting vrienden van mijn ouders, in een soort complete shock zat ik aan de tafel. Dat het niet goed was, zagen ze meteen, maar wat was er. Er zat een hoopje niks aan de tafel. Na lang vissen kwamen ze erachter dat wat er die nacht gebeurd was, niet klopte. Sterker nog, het klopte van geen kanten. Ik was 24 uur geleden nog maagd en nu zat ik onder de blauwe plekken en deed alles zeer.

Zij noemden het meteen verkrachting. Ik niet, ik wilde douchen, douchen en nog eens douchen en er niks van weten. En daarbij gewoon langzaam verdwijnen. Meteen keerde ik naar binnen. De schaamte en de schuldvraag stonden meteen met stip op 1 in mijn hoofd en wat ik niet wist, is dat ze daar jaren later nog steeds waren. En dan ineens zat ik een paar uur later in het kamertje bij de politie flarden te vertellen van wat er gebeurde.

De vragen zijn moeilijk, want ik weet niet alles. Dat is raar, ik weet niet alles. Waarom vragen ze dit weer? Zouden ze me niet geloven? Maar ik had niks gedronken, dat is wat ik duizend keer tegen mezelf gezegd heb en ook hier weer zeg. Ik ben 18, waarom ben ik hier dan, ik had nee moeten zeggen, ik had moeten schoppen, ik had van alles gemoeten van mezelf. Tegelijkertijd voelt het alsof ik me moet verdedigen, ik ben tenslotte 18. En echt, er zitten geen onaardige mensen tegenover mij. Dit speelt zich allemaal in die enkele uren af in mijn hoofd.

Ik weet nu, 15 jaar later, nog steeds maar flarden van het bezoek aan het bureau. Het enige wat mij is bijgebleven is:

- als je verder aangifte wilt doen, moet je nu een medische molen in. Ik zei meteen: echt niet. Ik was zo bang, de schaamte was te groot.

- je kunt wel aangifte doen maar dat wordt wel lastig, want het is zijn woord tegen het jouwe.

Ondanks het feit dat ik echt veel blauwe plekken had. De politie adviseert de vriendin van mijn ouders nog wel foto's te maken van die plekken. Mocht ik toch iets willen ooit, dan kan ik dat proberen. Maar ik heb gedoucht dus het belangrijkste is toch al weg. Laat maar. Ik wil niks, ik wil weg, naar huis, alleen zijn en niemand meer zien.

Ondertussen is in deze 15 jaar meer kennis naar buiten gekomen op dit gebied. Met name de 'freeze'-reactie. Het is dan ook goed dat u dit zo goed vertelt en uitlegt in uw stukken. Hier zit voor mij een hele belangrijke kern. Want het wetsvoorstel is waar ik naar toe wil met dit verhaal.

Ik heb de afgelopen, zeg 13 jaar, geworsteld met mijn schuldgevoel. Sinds 5 jaar kan ik pas hardop zeggen: ik ben verkracht. En nog, ondanks alle therapie, kost mij dit moeite. Ik heb meteen de neiging mezelf te gaan verklaren. Ik was niet dronken, ik heb geen aanstoot gegeven, het zoenen was nog oké, dat deed ik vaker, maar verder wilde ik niet. Ik wilde pas seks hebben als ik echt verliefd was. En nog duizend van deze gedachtes.

Als ik uw uitleg en wetsvoorstel lees, haalt het dit proces boven. Ik weet dat ik dat aan kan nu, maar het raakt mij toch. Het haalt het gevoel van die avond op het bureau, de weken, maanden en jaren erna weer terug. Het gevoel dat ik mezelf weer moet gaan verklaren, de schaamte en het schuldgevoel. Waarom heb ik geen nee gezegd of hem weggeduwd?

Het beeld dat er is rondom verkrachting. De manier waarop de maatschappij hiermee omgaat. De manier waarop je benaderd wordt, de manier waarop het strafrecht is ingericht, heeft een grote impact gehad op mij en de manier waarop ik ermee omging.

Ik heb er 15 jaar over gedaan voordat ik kon zeggen en voelen: dit was een verkrachting. De grootste strijd die ik heb gevoerd, onschuldig en de schaamte voorbij.

In mijn lijf en in mijzelf is het zo vast gaan zitten, zo vereenzaamd en zo een soort eigen leven gaan lijden. Totdat het niet meer te handelen was, door zwangerschappen en lijfelijke onderzoeken waarbij ik op slot ging.

Toentertijd heb ik het wel gedeeld met mensen, maar de reacties waren wisselend en onvoorspelbaar. Je bent altijd zo'n stoere meid, je weet toch goed wat je wilt, je had zeker gedronken en dat soort vragen. En heel snel praat niemand er meer over en gaat het intern, in jezelf, verder. Je wordt stil.

Stel je voor dat mij dit zou overkomen in 2022 waarin deze nieuwe wet, die u nu beschrijft, zijn intrede heeft gedaan. Zou het dan anders zijn? Zou ik dan niet het gevoel hebben gehad dat iedereen (inclusief mezelf, want zelf ben je hierin ook een gevaarlijk stemmetje) vond dat ik nee had moeten zeggen, dat ik beter had moeten weten? Dat ik duidelijk had moeten zijn, dat ik weg had moeten lopen, dat ik juist altijd zo goed wist wat ik deed en waarom nu niet? Zou iedereen in 2022 dan zeggen: ja, dit is een verkrachting? Doet deze wet recht aan mij als slachtoffer?

Nee, niet deze wet. Dan zouden ze kunnen zeggen: Je wilde het niet? Weet je dat zeker? Hoe heb je laten zien dat je het niet wilde? Ik zou dan zeggen: ik heb wel laten merken dat ik het niet wilde, want hij kwam moeilijk in mij en pakte mijn nek hard vast om hem te pijpen. Maar was het wel hard of is dat mijn beleving? In mijn geval zijn er foto's van blauwe plekken. Dus misschien dat ik dan nog weg kom met: 'seks tegen de wil'. Maar dat wil ik niet, want het is zoveel meer dan 'seks tegen de wil'.

Seks tegen de wil of verkrachting? Hoor je hoe verschillend die woorden klinken? En woorden maken uit voor iemand die dit overkomt, alles maakt uit. Seks tegen de wil doet geen recht aan het slachtoffer. Sterker nog, het geeft het gevoel het valt wel mee, het was maar seks tegen de wil. Het creëert het verkeerde effect.

Ik wilde niet, maar ik bevroor. Letterlijk en figuurlijk, want het was ook nog eens heel koud. Wat ik heb meegemaakt is een verkrachting, er was geen instemming, ik wilde veel zeggen en doen, maar mijn systeem besloot anders.

Als je dit hele stuk leest, moet het toch doordringen dat je niet kunt zeggen: we noemen het seks tegen de wil. Mijn proces is nog zoveel ingewikkelder dan dit stuk wat u nu leest. Het is een zeer gecompliceerd iets, wat ik graag nog een keer toelicht of waar ik vragen over wil beantwoorden.

Verkrachting raakt je in de kern van je menszijn, in alles, in elke vezel. De manier waarop de maatschappij ertegen aankijkt maakt dit zoveel zwaarder, zo snel mogelijk verder en doen alsof het er niet is. Het doet iets met mensen, alleen het woord al. En zo erg als het klinkt, is het ook. Dat kun je niet afdoen als seks tegen de wil.

Geen instemming = verkrachting. Dan doe je recht aan meisjes zoals ik, die niks meer konden. Hoe zou het zijn als iemand toen had gezegd: er was geen instemming, je bent verkracht. Dat lag niet aan jou. Hij had dit niet mogen doen. Hij had moeten letten op hoe het met jouw ging. Hij heeft je op elk gebied verwaarloosd en gebruikt. Zijn eigen behoeftes zo hard doorgeduwd dat jouw lijf op de freeze-stand over ging. Dat bevriezen gebeurt als je voelt dat je in het nauw komt, die keuze maakt je overlevingsmechanisme voor je.

Mijn dader was niet gewelddadig, maar gaf een soort passief agressief gevoel af. Hij ging niet schreeuwen of slaan. Maar pakte me wel goed beet, bijvoorbeeld bij mijn nek. En daarvan sloeg ik al dicht. Verder in het hele gebeuren ging hij wel meer duwen, omdat hij behoeftes had en hij wilde meer, verder, harder. Tenminste dat denk ik.

Ik vind verkrachting echt bijna iets onmenselijks. Het maakt je tot niks. Je bent niks. Een soort gebruiksvoorwerp. Niks. En zo voel je je dus ook. En dat duurt echt heel lang voordat je dit op de rit hebt. Elke keer weer een laagje van de dikke ui of muur eraf. Slachtoffers hebben tijd nodig, veel tijd. Ook voor aangifte, soms jaren later kun je er nog iets mee willen doen.

Voor mij is dat allemaal te laat en dat is wat het is. Maar voor mijn dochter van 8? Waarvan ik hoop dat haar dit bespaard blijft. Hoe zou het zijn als zij opgroeit in een maatschappij waar 'instemming' het nieuwe hot item is. Omdat de wet zo is aangepast dat er staat: geen instemming = verkrachting. Iedereen die seks gaat hebben of al heeft, moet zijn best gaan doen om op de ander te letten. Er komt meer aandacht voor goede communicatie, verbaal of non-verbaal. Jongeren groeien op met dat beeld. Hoe zou dat zijn? Dat gun je echt iedereen.

Verkrachtingen trekken al eeuwenlang families en andere groepen uit elkaar. Een maatschappelijk probleem dat blijft bestaan. De manier waarop de wet is geformuleerd is van wezenlijk belang, want zo wordt ernaar gekeken en ook naar gehandeld.

Als je slachtoffers serieus wilt nemen vanaf het eerste moment, moet je met elkaar afspreken dat er instemming moet zijn van beide kanten. En niet de halve weg nemen en seks tegen de wil introduceren, dat maakt het zoveel erger. Ik raak daar geëmotioneerd van, het doet nergens recht aan het slachtoffer: de mens. Dus aan de rechten van een mens. Aan de waarde van een mens.

#letstalkaboutyes

Tot slot, oprecht bedankt dat u überhaupt hiermee aan de slag bent gegaan. Dat waardeer ik en daar ben ik dankbaar voor. Nu nog even doorpakken dat het ook daadwerkelijk aansluit bij het verdrag van Istanbul en vooral bij de rechten van de mens.

Met vriendelijke groetjes,

Marcelle

P.S. In de bijlage een fotocollage die hoort bij mijn verhaal:

Gedichten en tekeningen
tijdens het helingsproces
Ont-schuldigen
PIC•COLLAGE

2. Dya

Seks tegen de wil is geen seks; consent is een voorwaarde voor seks.

Met oog op de vernieuwing van de seksuele delicten in het wetboek van Strafrecht zijn de nieuwe strafbaarstellingen en uitbreidingen een goede ontwikkeling. Deze vooruitgang wordt echter te niet gedaan door het invoeren van het nieuwe delict 'seks tegen de wil'. De tweesplitsing die gemaakt wordt tussen gewelddadige verkrachting, die nog steeds verkrachting wordt genoemd, en verkrachting zonder geweld, die nu ten onrechte geen verkrachting meer heet. Zo ontstaat er dissonantie tussen de maatschappelijke opvattingen over verkrachting en wat de wet daarover zegt.

Het binnendringen van een lichaam met dwang, geweld of bedreiging is dus verkrachting, maar het binnendringen van een lichaam zonder geweld of bedreiging is geen verkrachting. Ziet u hoe verwarrend dit is? Het maatschappelijk debat over seksueel geweld wordt zo in een onwenselijke richting gestuurd, waar veel vrouwen al voor vreesden. Vrouwen zeggen al jarenlang dat er geen geweld bij te pas hoeft te komen om te spreken van verkrachting.

De minister erkent dit zelf ook, aangezien in de memorie van toelichting gesproken wordt over 'freezing'. Ook als er geen geweld wordt gebruikt, is verkrachting even traumatisch en mensonterend. Zonder toestemming iemands lichamelijk binnendringen, is verkrachting.

De overige uitbreidingen van seksuele misdrijven in het wetsvoorstel zijn wenselijk en nodig. Het is goed dat de minister wil voorzien in betere bescherming van slachtoffers die niet kunnen voldoen aan de bewijsplicht voor verkrachting, maar dit is daar niet de oplossing voor. Dit kon ook door de definitie van verkrachting in het wetboek van strafrecht uit te breiden, en de nieuwe strafmaat in het delict verkrachting op te nemen en een hogere strafmaat toe te passen als er geweld is gebruikt. Elk voorbeeld van het binnendringen van een lichaam zonder toestemming moet onder dezelfde noemer verkrachting geplaatst worden, zo ontstaat er geen dissonantie over wat verkrachting nou is en wat de wet enerzijds daarover zegt, en wat de wet anderzijds nou precies bedoelt daarmee.

Want mensen zullen zich afvragen, is seks tegen de wil nou minder erg dan verkrachting? En kan ik seks hebben tegen iemands wil, en heb ik diegene dan niet verkracht? Of ben ik niet verkracht als iemand mijn lichaam is binnengedrongen, tegen mijn wil?

U kunt zelf voorspellen hoe er veelvuldig misbruik gemaakt kan worden van deze oplaaiende discussie om vrouwen hun stem te ontnemen en te ontkrachten.

Om betere bescherming te bieden aan slachtoffers van verkrachting die niet kunnen voldoen aan de bewijsplicht, moet het delict verkrachting uitgebreid worden met verschillende strafmaten voor wanneer er geweld of bedreiging is gebruikt.

Als het geen verkrachting is, is het aanranding. Verkrachting is verkrachting, aanranding is aanranding. Het toevoegen van nieuwe vage begrippen om nuance te creëren helpt slachtoffers op geen enkele manier.

Als slachtoffer van seksueel geweld, meermalen, weet ik hoe het is om in die benauwde situatie te zitten, waarbij je ook bij de politie of bij het rechtssysteem niet aan kunt kloppen voor hulp. Dit moet anders. Mensen die seksueel misbruikt, verkracht, of aangerand zijn geweest moeten durven op te komen voor hun rechten, moeten hulp kunnen vragen en krijgen en moeten gehoord worden. Dit heb ik niet gekund, en met deze nieuwe wetgeving zal het voor andere slachtoffers ook niet makkelijker

gemaakt worden. Als u er echt wilt zijn voor vrouwen, luister naar ons, want wij voelen ons al sinds we ons herinneren ongehoord en alleen in deze strijd.

Het doel van de nieuwe wetgeving is om een duidelijk signaal af te geven dat potentiële daders van seksueel grensoverschrijdend gedrag bestraft worden, en dat de nieuwe wetgeving daarmee een normerende en preventieve werking heeft. Hoe kan er uitgegaan worden van een normerende en preventieve werking als de reactie van de meeste mensen op het nieuwe delict "seks tegen de wil" een reactie van verwarring en onbegrip is? Als er onenigheid ontstaat over de definitie van verkrachting, is preventie zeker niet in het vooruitzicht.

Als toekomstig jurist wil ik aandringen op het feit dat men totaal geen reden heeft om in dit geval uit te gaan van een preventieve en normerende werking van deze nieuwe strafbaarstelling, en dat deze redenering daarom goed herzien moet worden. Er is verder ook geen blijk van onderzoek waarin deze veronderstelling ondersteund wordt. Als men over de maatschappelijke gevolgen wil spreken, moet men eerst weten wat er in de maatschappij speelt. Dit gooit als het ware olie op het vuur, voor de vrouwen en mensen die slachtoffer zijn geweest van seksueel geweld en in discussie moeten treden met mensen die onze ervaring opzij schuiven, ontkrachten of goedpraten. Daarom verzoeken wij u om in dialoog te treden met vrouwen, met slachtoffers van seksueel geweld (waaronder ook mannen), en met de maatschappij.

We willen de minister oproepen om het nieuwe delict 'seks tegen de wil' te schrappen van het wetsvoorstel, te luisteren naar vrouwen, te luisteren naar experts, en te luisteren naar slachtoffers van seksueel geweld.

3. Lilian Anneloes

WETSVOORSTEL SEKS TEGEN DE WIL// ONGEFILTERDE ANALYSE // LILIAN ANNELOES

Onderstaand geef ik een reactie bij een aantal punten uit het wetsvoorstel. Cursief is opgenomen wat de minister aangeeft in het voorstel. Daaronder heb ik mijn reactie opgenomen.

a. *De strafwetgeving weerspiegelt in belangrijke mate de heersende seksuele moraal en normeert gedrag dat vanuit maatschappelijk oogpunt bezien bestraffing verdient. Hoge wettelijke strafmaxima brengen de ernst van het strafrechtelijk verwijt tot uitdrukking.* Inderdaad, en juist door 'seks tegen de wil' apart te zetten van het delict 'verkrachting' creëer je hier voor mensen die een verkrachtingsdelict begaan (of meerdere malen begaan) een soort gat in de wet waardoor ze misschien meerdere keren met een lagere stafmaat wegkomen terwijl slachtoffers hun hele leven met traumata moeten leven. Ik word hier nu al recalcitrant van. Juist omdat de strafwetgeving voor veel mensen grotendeels hun 'moraal kompas' bepaalt, is dit hét moment om wetgeving op basis van consent in te voeren. Consent zou deel van die heersende moraal moeten uitmaken. En dat doet het nu overduidelijk nog niet. Voorbeeld: Zelfs in de media (seksscènes etc.) wordt nog amper om consent gevraagd (zie het op Netflix wel steeds vaker in Amerikaanse en Engelse *coming of age films*!). Door de wet aan te passen zet je een eerste en belangrijkste stap naar een maatschappij waarin consent op seksueel gebied centraal staat.

b. *De huidige dwangdelicten aanranding en verkrachting bieden te beperkt bescherming tegen onvrijwillige seks*. Ja, dat klopt, en er wordt daarnaast ook te weinig over gepraat/bespreekbaar gemaakt. Dit gaat hand in hand. Ik ben zelf in mijn herstel (van het trauma) op een punt gekomen waarbij ik aan mijn psycholoog heb gevraagd of ik wel echt verkracht was (er was penetratie maar niet met zijn penis, dus ik wist niet of ik nou hevig was aangerand of verkracht) en ik heb het zelfs gegoogeld omdat ik niet wist of ik wel verkracht was! Da's toch echt niet oké? Er zijn te weinig resources en de wet is in té specifieke hokjes ingedeeld. In de praktijk werkt het niet altijd volgens die hokjes. Daarbij wordt in deze splitsing ook nog de indruk gewekt dat aanranding minder erg is dan verkrachting terwijl een vreselijke aanranding of aanrandingen toch echt psychologisch dezelfde traumatische problematiek aanricht als verkrachting kan hebben. Beide zijn onderdeel van dezelfde *rape*-culture die je bij zijn wortels moet aanpakken als je daadwerkelijk iets aan dit probleem wilt doen. Want dit is een probleem. Ik vind het 'alleen maar' invoeren van een nieuwe wet stiekem ook veel te weinig. Ik loop (omdat ik er zelf heel open over ben) met zoveel verkrachtings- en aanrandingsverhalen van andere vrouwen rond… Dit is écht een probleem dat op maatschappelijk niveau bij de basis moet worden opgelost (door middel van socialisatieprocessen, opvoeding, correcte representatie in media of zelfs porno etc.). Maar oké daar gaat het nu niet over en daar zal ik verder niet héél diep op in gaan. Next.

c. *Het beeld dat uit de jurisprudentie over aanranding en verkrachting naar voren komt is dat de juridische drempel voor strafbaarheid soms te hoog ligt, terwijl er wel sprake is van onvrijwilligheid aan de zijde van het slachtoffer.* Ehm ja, maar laten we er hierbij dan ook eventjes bij stilstaan dat DE MEESTE MENSEN NIET EENS AANGIFTE DOEN (en er dus echt van de meeste cases niet eens jurisprudentie is?!). Ikzelf bijvoorbeeld deed géén aangifte omdat het enige bewijs dat er is wel eens 'tegen me' zou kunnen zijn. Ook al was ik 16 en deze man eerder tegen de 30 – zou dit bewijs ervoor kunnen zorgen dat het verloop van een rechtszaak

of aangifte of iets dergelijks voor mij wel eens psychisch veel heftiger zou kunnen uitpakken dan nodig. Dat wilde ik mezelf niet aandoen. Die hele doos van Pandora nog eens opentrekken. Maar ik gaf geen consent toch? Dan moet hij toch gestraft worden? Oh nee, want zo werkt de Nederlandse wetgeving niet, grapje. Ik ben immers niet meteen de dag daarna naar de politie geweest om mijn vulva te laten bekijken of mijn blauwe plekken te laten zien. Dan zal het volgens de wet zoals deze er tot nu toe altijd is geweest, wel niet gebeurt zijn. Nul procent de moeite waard voor mij dus om aangifte te doen. Nee dank je. En met mij nog veel meer meiden (waar ik persoonlijk van weet, zelfs). Jurisprudentie is in dit geval niet representatief voor de daadwerkelijke situatie rondom verkrachting en aanranding. Joejoe. Los daarvan: is dit een grapje? Dat de 'juridische drempel voor strafbaarheid soms te hoog ligt'? Terwijl er iemand is die zonder toestemming seks met een ander heeft gehad? En dit waarschijnlijk willens en wetens heeft gedaan? Doe normaal?! Oké, oké. Dus het zit dan zo: je gaat iemand niet (of licht) straffen omdat de juridische drempel te hoog is voor jullie (!) terwijl iemand anders misschien de rest van haar leven *flashbacks* heeft na specifieke seksuele handelingen of seks in zijn algeheel? Of überhaupt trauma's aan willekeurige dingen, zoals mannen met sproeten op armen? Erg fijn om te weten dat als ik wél aangifte had gedaan of een zaak was begonnen, deze man waarschijnlijk nooit vervolgd was geweest. Ook al heb ik een overduidelijke loopbaan voor psychische problematiek naar aanleiding van mijn trauma bij de GGZ. Wat moet je daar als slachtoffer mee? Voel me niet heel geholpen zo.

d. *Het huidige strafrechtelijk instrumentarium doet onvoldoende recht aan slachtoffers die in een situatie komen waarin ze geen seks willen, maar waarmee geen of onvoldoende rekening wordt gehouden door de ander.* Ja! Maar echt! Gaan jullie er dan ook alsjeblieft daadwerkelijk iets aan doen en geen placebo-wetgeving invoeren? Bedankt, hè.

e. *Voorgesteld wordt de strafrechtelijke bescherming tegen onvrijwillige seks te verruimen door – in aanvulling op de seksuele dwangmisdrijven aanranding en verkrachting – een nieuwe strafbaarstelling van seksuele interactie tegen de wil te introduceren. Als gevolg hiervan wordt het voor slachtoffers makkelijker om aangifte te doen van ongewilde seks. De nieuwe strafbaarstellingen hebben tot gevolg dat er meer verantwoordelijkheid komt te liggen bij degene die het seksuele contact initieert om in het oog te houden of er wel sprake is van vrijwilligheid bij de ander. Deze verantwoordelijkheid gaat niet zo ver dat het verrichten van seksuele handelingen zonder expliciete, vooraf gevraagde goedkeuring strafbaar wordt. Evenmin strafbaar wordt seks waarvan iemand (pas) achteraf spijt heeft* Nee. Gewoon nee. Ik merk echt dat ik in een super kribbige bui ben vandaag, maar dat je onvrijwillige 'seks' ook überhaupt 'seks' noemt doet me al een beetje kokhalzen.

Ik ben ook heel benieuwd welke lichaamstaal etc. wordt gezien als signalerend dat er géén consent was. Ik wil hier een lijst van, of zo. Hier moeten namelijk echt richtlijnen voor komen want sommige mensen willen andermans ongemakkelijkheid gewoon niet zien. Een quote van mijn verkrachter, een uur na het feit, toen ik hem ontweek in de keuken van de vriendin in wiens huis het gebeurde: 'Je mond zei nee, maar je ogen zeiden wat anders!' (of: ik zag dat je het niet wilde, ik hoorde dat je het ook niet wilde, maar ik besloot dat ik je lichaamstaal ging omdraaien om er wat anders van te maken). Nee zeggen is overigens niet in elke situatie even veilig of makkelijk dus het is belangrijk dat daar richtlijnen voor komen. Ook zodat er achteraf geen aanspraak kan worden gedaan op het fenomeen zoals ze hierboven omschrijven als 'achteraf spijt krijgen'. Daarnaast wekt een nieuwe wetgeving genaamd 'seks tegen de wil' ook de onterechte illusie dat er sprake is van een volledig andersoortig delict. Het wekt voor

offenders het idee dat ze 'niet-zo-erg-zijn' als een verkrachter terwijl ze duidelijk (bewust) over iemands seksuele grens heen zijn gegaan – en de aard van het delict dus vrijwel hetzelfde is (en dus niet andersoortig). Ik zou het haten als mijn verkrachter na een aangifte of zaak niet datgeen genoemd zou worden wat hij is, een verkrachter.

f. *In de nieuwe strafbaarstellingen is niet de dwang, maar het handelen tegen de wil criterium voor strafrechtelijke aansprakelijkheid. Strafbaar wordt degene die met een persoon seksuele handelingen pleegt of een persoon seksuele handelingen laat plegen of ondergaan, terwijl diegene weet of behoort te weten op grond van feiten of omstandigheden dat deze handelingen tegen de wil van die persoon plaatsvinden. Het bewijs hiervan kan volgen uit de verklaringen van het slachtoffer, de verdachte en eventuele getuigen van de seksuele interactie of steunbewijs zoals (chat/appverkeer, camerabeelden, sporen op het lichaam etcetera).* Ergens vind ik de manier waarop ze hier vooralsnog de nadruk leggen op het verkrijgen van bewijs voor het delict (los van de verklaring van het slachtoffer) een beetje irritant, maar ik begrijp dat er uitzonderlijke gevallen zijn waarbij mensen onterecht aangifte van verkrachting zouden doen (daar kan ik me gigantisch boos om maken, maar goed, 't gebeurt wel eens). Ik denk echter dat hierbij alweer een belangrijk feit vergeten wordt (omdat er uit wordt gegaan van bewijs in de zin van foto's, getuigen, sporen op het lichaam, etc.), namelijk het feit dat veel mensen niet meteen diezelfde dag, of de dag erna, of zelfs de maand erna aangifte zullen doen. Voor veel mensen duurt het zelfs jaren of maanden om te beseffen dat ze daadwerkelijk verkracht zijn. Sommige mensen stoppen dingen weg, geven zichzelf de schuld, of kunnen het na het trauma niet meteen zodanig verwerken dat ze aangifte durven te doen. Ik vind dat uitgangspunt, dat idee dat iemand die verkracht is er 'direct bovenop' zou zitten, een beetje wrang. Ook omdat ik, als ik dit weer relateer aan mijn eigen zaak, nogmaals buiten de boot zou vallen. Pas twee jaar na het feit besefte ik me dat ik verkracht was – dat het niet mijn schuld was. Dat ik daarom paniekaanvallen kreeg na seks, dat ik daarom een jaar lang bang was voor mannen en ze vermeed. Dat ik daarom ontzettend angstig was voor mensen met sproeten op hun armen. Pas toen kon ik het plaatsen. Al het bewijs is al lang weg, en het enige wat rest is mijn herinnering tegen de zijne en het trauma waar ik nu mee loop. Maar goed, bewijs maar eens dat je dat trauma hebt opgelopen door die ene specifieke man…

g. *Bij handelingen waarbij sprake is van ongewild seksueel binnendringen van het lichaam is de wettelijke strafbedreiging ten hoogste zes jaren gevangenisstraf.* ONGEWILD SEKSUEEL BINNENDRINGEN? Stop. Los van het feit dat de halvering van de strafmaat stupide is: je geeft nu eigenlijk achteraf het slachtoffer gewoon een schop na. Het slachtoffer is (wonderbaarlijk genoeg) eindelijk zo ver om aangifte te doen, en dan gaan jullie de strafmaat klein houden omdat het slachtoffer (bijvoorbeeld) bevroren is. Lekker is dat. 'Ja, nee, dit is geen verkrachting, hoor! Ik bedoel, het had het wel kunnen zijn, maar dan had je maar moeten schreeuwen of tegen moeten stribbelen! Maar dat heb je niet gedaan. Vet onhandig, sukkel! Dan was het verkrachting geweest maar nu heb je gewoon seks gehad tegen je wil, lol! Haha, eigen schuld!' *What the fuck*?

h. *Slachtoffers van seksuele misdrijven en seksueel getinte overlastgevende misdrijven worden door dit wetsvoorstel beter beschermd. Zij kunnen eenvoudiger aangifte doen van een strafbaar feit. De professionals die slachtoffers ondersteunen en begeleiden kunnen aan de hand van het wettelijk kader beter duidelijk maken aan een slachtoffer dat zich meldt voor welke strafbare feiten een dader vervolgd en berecht kan worden. Dit kan bijdragen aan de aangiftebereidheid van slachtoffers.* 'Beter beschermd' door een schamele wetsverandering

of toevoeging zou ik niet zeggen. Je zou dergelijke delicten beter kunnen voorkomen (en dus mensen beter kunnen beschermen) wanneer er (bijvoorbeeld) betere voorlichting worden gegeven over seks en seksualiteit, en jongens en meisjes hierover dezelfde lessen meekrijgen. Zowel jongens als meisjes moet geleerd worden wat oké is, wat niet oké is, welke aanrakingen gepast zijn en welke niet, en dat nee simpelweg altijd nee betekent (en geen uitdaging tot een ja). Dat kleding niet uitlokt, dat je aan iemand die zwijgt beter even kan navragen of iets nog oké is. Dat en meer. Met dergelijke seksuele voorlichting en gelijke (!) opvoeding waarin de dubbele moraal (vrouwen veel seks: slet, mannen veel seks: geweldig) en disbalans (kortom: vrouwen worden bang gemaakt voor seks op meerdere manieren, mannen wordt heel weinig verteld en zijn dus onwetend) worden ontweken, zou je mensen kunnen beschermen. Deze wet alleen 'beschermt' niet. Deze wet helpt alleen achteraf (en je weet wat ze zeggen: beter voorkomen dan…). Wel denk ik dat dit helpt om het mensen makkelijker te maken om aangifte te doen. Echter vind ik niet dat het hiervoor nodig is om een tweedeling in 'soorten' verkrachting te maken voor de wet. Ik denk dat de verkrachtingswet simpelweg moet worden uitgebreid met de eerder genoemde onderdelen.

Mijn allereerste reacties op het wetsvoorstel waren de reacties die ik hierboven heb uitgetypt. Ik heb het per citaat aangepakt omdat ik merkte dat niet de hele samenvatting, maar elk citaat apart andere dingen en nieuwe associaties bij me losmaakten waarvan ik het waard vond om allemaal op te schrijven. Ik weet niet of het allemaal even logisch overkomt; ik hoop dat ik niet te vaag ben geweest. Ik voel me echter over het algeheel hierover alsof ik als vrouw nu weer voor iets moet vechten wat veel mannen gewoonweg niet serieus nemen omdat ze niet de '*mile in our shoes*' hebben gelopen. Ik ben bang dat er sprake is van privilege waardoor ze blind zijn voor bepaalde dingen die vrouwen op dagelijkse basis meemaken. Hiermee wil ik niet zeggen dat dit alleen vrouwen overkomt - maar ik weet wel dat de meeste mensen die zich hierover naar mij toe hebben opengesteld (in verband met m'n werk zijn dit er veel) alleen maar vrouwen en één 'vrouwelijke' homoseksuele jongen zijn geweest.

De tweedeling 'seks tegen de wil' en 'verkrachting' vind ik ergens kwetsend. Ook omdat me steeds duidelijk wordt dat aan mijn zaak eigenlijk niks gedaan kan worden. Niet dat ik het wil – het zou teveel losmaken. Maar ik weet ook dat het me niet zou helpen.

Zoals ik al eerder zei, maakt een dergelijke tweedeling het mogelijk voor *offenders* om (voor zichzelf) een soort gat in de wet te zien waarbij ze onder het label 'verkrachter' uit kunnen komen, terwijl ze in de basis gewoon verkrachters zijn. Daarnaast wekt het, het idee dat, omdat iemand wellicht bevroor, of niet in een situatie was waarin schoppen of schreeuwen of iets dergelijks een optie was, het slachtoffer daarom de schuld heeft van de lagere strafmaat van haar verkrachter. Verkrachting wordt namelijk dan volgens de wet alsnog gezien als iets waarbij dwang of (fysiek) geweld aanwezig zou moeten zijn geweest. Ik vind dat echt héél, héél kwalijk. Slachtoffers geven zichzelf namelijk vaak al de schuld ('ik had duidelijker moeten zijn', 'ik had niet dat broekje aan moeten doen', 'ik had niet daarlangs moeten lopen', 'ik had moeten schreeuwen', etc. etc.).

Nieuw delict beschermt slachtoffers niet

Zoals ik al zei, al is het wetsvoorstel wellicht 'goed bedoeld', heb ik niet het idee dat de minister de daadwerkelijke ernst en frequentie van dit 'soort' delict inziet. Deze wet helpt misschien om meer 'inclusief' te zijn zodat meer mensen aangifte kunnen doen van het delict, maar het benoemt het beestje (de verkrachter) niet bij zijn naam. Daarnaast is het een manier om te genezen, en niet om te voorkomen. Als je mensen écht in bescherming wilt nemen tegen dergelijke delicten moet je de *rape culture* vanaf zijn wortels aanpakken, en socialiserende factoren, opvoeding en media hierbij als *tools*

betrekken. Juiste representatie en educatie over seks, consent en seksualiteit is voor zowel jongens als meisjes belangrijk. Dus geen zelfverdedigingslessen meer op de middelbare school exclusief voor meisjes – betrek de jongens er ook bij en vertel ze (allemaal) vooral wáárom de les wordt gegeven. Leer kinderen van af jongs af aan over grensoverschrijdend gedrag en wanneer je te ver gaat. Dat 'nee' ook echt 'nee' is. Leer niet alleen meisjes dat ze de pil moeten slikken en uit moeten kijken 's nachts, dat ze moeten appen als ze thuis zijn en dat ze bepaalde kleding niet mogen dragen, maar vertel jongens ook dat het rondsturen van naaktfoto's niet oké is, dat het niet oké is om meisjes te forceren bepaalde dingen te doen, hen bij hun billen te grijpen, etc. etc. etc. etc. Ik kan hier echt uren over doorgaan. Via Google is de *rape culture pyramid* te vinden. Misschien kan Grapperhaus daar iets mee. Microagressie zoals catcalling strafbaar maken, of zo. Dat er dan een lijstje met smerige mannen online komt als een soort omgekeerde banga-lijst.

Aangifte

Ik had niet eerder aangifte gedaan wanneer het nieuwe delict er was geweest. Echter is dit een persoonlijke keuze omdat de zwaarte van de psychische schade die hiermee (extra) gepaard zou gaan, waarschijnlijk veel hoger is dan het waardeoordeel dat ik hecht aan zijn straf. De straf die hij krijgt zou namelijk op basis van omstandigheden niet veel hoger zijn dan (denk ik!) twee jaar. Na die twee jaar zou ik elke dag bang zijn dat deze man me zou komen opzoeken, of zoiets. 't Is een engerd.

Verjaren delict

Het is echt niet oké dat het nieuwe delict kan verjaren. Zoals ik al eerder aangaf in mijn directe associaties naar aanleiding van de citaten, is het voor heel veel mensen (inclusief mezelf) zo dat ze er óf pas heel laat achter komen dat ze daadwerkelijk verkracht zijn, óf pas heel laat beseffen dat het niet hun schuld is, óf pas heel laat klaar zijn om aangifte te doen. Bij mij duurde het twee jaar voordat ik doorhad wat er aan de hand was geweest. Anderhalf jaar daarvan haatte ik alle mannen en had ik helemaal geen seks meer (wilde ik niet maar achteraf weet ik dat ik het niet durfde) en een half jaar daarvan had ik na elke seksuele handeling paniekaanvallen. Inmiddels heb ik afspraken met mijn partner zodat ik me tijdens de seks met hem veilig voel. Echter, soms, wanneer wij aan het stoeien zijn of zoiets, en hij me volledig overmand omdat ik veel kleiner ben, raak ik in blinde paniek. Wanneer blijkt dat iemand daadwerkelijk sterker is dan ikzelf (hoe onschuldig de situatie ook), krijg ik *flashbacks*. Wat ik daarmee wil zeggen is dat ik dit trauma voor altijd bij me zal dragen. Als ik dat *naast* het feit zet dat aangifte voor dit delict na een aantal jaar niet meer mogelijk zou zijn, vind ik dat naast oneerlijk ook onlogisch. En trouwens, sommige mensen zitten kort na hun verkrachting niet in de juiste omgeving of in een veilige omgeving om aangifte te doen… Daar moet je dan eerst uit weg zien te komen, en dit kan ook lang duren, lijkt me.

Wat er wel moet gebeuren

Ik ben sowieso niet voor het nieuwe delict. Verkrachting is verkrachting. Noem het beestje bij zijn naam. Ik vind dat de verkrachtingswet aanscherping en aanpassing nodig heeft waarin consent centraal staat. Hiermee kun je de *fight*, *flight* of *freeze*-reacties allemaal meenemen en verschillende leden maken in deze wet waarvoor voor elke omstandigheden duidelijke 'richtlijnen' of omschrijvingen zijn. *Fuck* dat idee over alles baseren op jurisprudentie, trouwens. Bijna niemand doet daadwerkelijk aangifte. Mensen zijn bang voor *victimblaming*, om niet serieus genomen te worden, voor mentale schade, bang voor hun verkrachter, etc.

Advies voor de minister

Laat je eens adviseren door een vrouw. Of meerdere vrouwen. Verdiep je in *rape culture* en privilege en ga voor jezelf eens na hoe dit ook betrekking heeft op jezelf en een land als Nederland. Kijk eens naar die piramide, of zoiets. Snap dat je het druk hebt met corona en zo, maar ondertussen loopt het huiselijk geweld lekker op en wordt ook daar nog bar weinig aan gedaan. Joejoeee.

Lilian Anneloes

4. Julia[3]

Beste minister Grapperhaus,

Het kost mij veel moeite dit stuk te schrijven, want ook nu nog ervaar ik bevriesreacties als ik alleen al over het onderwerp verkrachting nadenk, laat staan wanneer ik specifiek duik in hetgeen mij gebeurt is op dat vlak. Maar omdat volgens de huidige wetgeving mijn verkrachting niet eens als een verkrachting wordt opgevat, voel ik mij zeer gedreven mijn steentje bij te dragen. Dus bij deze:

Ik persoonlijk zie verkrachting als het ondergaan en/of toepassen van seksuele handelingen inclusief penetratie zonder wederzijds consent, waardoor slechts de behoefte van een van beide voorop staat en er toe doet. Bij verkrachting wordt als het ware het lichaam van het slachtoffer - en dus de mens als totaal - enkel tot gebruiksvoorwerp gedegradeerd.

Van belang daarbij is dat het gebruik van fysiek geweld niet langer de graatmeter kan zijn, want op meerdere manieren kan het ondergaan of toepassen van seksuele handelingen worden afgedwongen, zonder dat daarvoor concreet fysiek geweld vereist is. Daarom is het noodzaak dat de bewijsplicht van fysiek toegepast geweld komt te vervallen. Het feit dat mijn verkrachter geen fysiek geweld gebruikte om mij te dwingen, maakt dat mijn verkrachting nu wettelijk gezien geen verkrachting is. Ik ervaar dit als zeer pijnlijk en onterecht. Ik ben weldegelijk verkracht als mens, zowel emotioneel als fysiek. En als dat ook wettelijk gezien zou worden als verkrachting, zou dat absoluut bijdragen aan het op waarde schatten van de ernst van het misdrijf en de erkenning van het mij aangedane misdrijf.

En een belangrijk nieuw punt is dat de “wie A zegt, moet ook B zeggen”-houding er dringend vanaf moet! Want een verkrachting hoeft niet altijd bij aanvang al een verkrachting te zijn. Seks kan met wederzijds consent beginnen en gaandeweg omslaan in aanranding of verkrachting, wanneer een van beide doorgaat met seksuele handelingen of toepassing hiervan opeist, terwijl de ander dit niet (meer) wil. Bovendien zouden we anno 2020 zo ver moeten zijn om te weten dat niemand verkracht wordt op basis van hoe iemand zich kleedt, wat iemand gedronken, gerookt of geslikt heeft of hoe iemand zich gedraagt en wat iemand initieel leuk vond. Want: zonder verkrachter, geen verkrachting!

Waarom wil ik dit allemaal zo graag opgenomen zien in de nieuwe wetgeving?

Omdat ik geloof dat het er toe doet wat er in de wet staat. Ik geloof dat de wet als opvoedkundige maatstaf kan dienen en ik hoop zelfs dat door o.a. deze stap gaandeweg een andere *mindset* kan ontstaan in onze samenleving, waarin seksueel consent een gewoonte kan worden! Ik hoop het van harte.

Bovendien zouden met de nieuwe maatstaf: “afwezigheid van wederzijds consent,” veel meer verkrachtingsslachtoffers in ieder geval aangifte kunnen doen! Zodat de naam van degene die hen verkracht heeft bij de politie bekend is. En mocht dan iemand anders iets soortgelijks met deze persoon meemaken, dan komt dit direct naar voren bij een tweede melding van misbruik bij de politie! Ik zou er goud voor over hebben om in ieder geval aangifte te kunnen doen van mijn verkrachting, alleen al omdat het doen van de aangifte als daad een onderdeel van het uiteindelijk herstel kan zijn, maar absoluut ook omdat ik het heel belangrijk vind dat er sprake is van dossieropbouw. Want mocht deze man dit ooit nog een ander aandoen, dan kan bij aangifte meteen worden vastgesteld of hij al vaker beschuldigd is van verkrachting. Het helpt veelplegers in beeld te krijgen en hopelijk: aan te pakken.

[3] Julia is een gefingeerde naam.

Hetgeen toekomstige slachtoffers zou kunnen steunen en helpen bij hun rechtszaak, wanneer zij een zaak tegen dezelfde persoon willen en kunnen aanspannen.

Hieronder ter onderbouwing een uiteenzetting aan de hand van foutief algemeen heersende denkbeelden (mythes) omtrent verkrachting. Om te benadrukken dat die denkbeelden niet kloppen, heb ik deze voor de duidelijkheid doorgestreept. Steeds afgerond met mijn eigen ervaringen m.b.t. dat punt. Ik gebruik stelselmatig de term verkrachting, omdat dat het enige woord is dat correct weergeeft wat mij aangedaan is. Ieder ander woord zou afbreuk doen aan de waarheid.

Ter inleiding van mijn ervaringen is het goed dit vooraf te weten:

Ten tijde van de verkrachting had ik ernstige PTSS problematiek en had ik recent een ingreep ondergaan aan mijn bekkenbodem, omdat deze volkomen verkrampt was t.g.v. veelvuldig seksueel trauma. Mijn bekkenbodem was door die ingreep helemaal verslapt. Hierdoor stond ik wiebelig op mijn benen en had ik fysiek veel pijn, omdat mijn lijf zich ineens aan moest passen aan de nieuwe, totaal omgekeerde, situatie. Ik gebruikte veel medicatie: zware pijnstillers, antidepressiva, slaappillen en aanvullend kalmerende medicatie voor als dat extra nodig was om de dag door te komen. Mijn dochter was tijdens die herstelfase met haar vader op zomervakantie en al mijn vrienden waren eveneens op vakantie. Ik had tijdens die heftige periode sociaal gezien dus helemaal niemand, behalve deze "vriend." Hij was gescheiden, kende mijn ernstig belaste verleden, ook op seksueel gebied en wist van mijn enorme eenzaamheid en fragiliteit in die fase. Hij wist dat ik 3 á 4 keer per week hulpverlening kreeg en dagelijks vele pillen slikte om er niet aan onder door te gaan. We hadden het veel over het belang van het respecteren van grenzen en het wederzijds consent op het gebied van seksualiteit. Ik vertrouwde hem volledig. Die zomervakantie heeft hij mij verkracht.

Mythe 1:~~ Verkrachters zijn wildvreemden~~.

Weet dat verkrachters veel vaker bekenden zijn dan onbekenden van het slachtoffer. Want helaas is het voor de meeste slachtoffers van verkrachting zo dat zij hun verkrachter kennen en dat hij/ zij een begeleider, collega, kennis, vriend of zelfs een familielid is.

Uit eigen ervaring weet ik dat het feit dat ik mijn verkrachter al 10 jaar kende en dat we dezelfde vriendengroep hadden (vriendengroep van ouders via het schoolplein vanaf dat onze kinderen kleuter waren), maakte dat ik dacht dat er wederzijds respect was voor elkaar en dat ik hem op basis van onze geschiedenis al vertrouwen kon. De verkrachting door iemand die ik mijn vriend achtte, heeft mij extra diep geschaad. Sindsdien vertrouw ik vrijwel niemand meer.

Mythe 2: ~~Verkrachtingen vinden meestal plaats op een donkere en afgelegen plek~~.

Het is een stereotype beeld dat verkrachtingen in een donkere steeg of in de bosjes bij een afgelegen fietspad, in een park, in het bos of op een andere afgelegen plek plaatsvinden. MAAR in werkelijkheid vinden de meeste verkrachtingen plaats in bekende omgeving: bij vrienden, kennissen of familieleden thuis en helaas ook vaak genoeg in de eigen huiselijk sfeer, kortom: thuis.

Tot mijn groot verdriet ben ik in mijn eigen huis, op mijn eigen slaapkamer en in mijn eigen bed verkracht. Dagelijks herinneren willekeurige dingen in en om mijn huis mij aan de verkrachting en triggeren mijn PTSS klachten. Waardoor ik reeds van slaapkamer ben veranderd, mijn matras en mijn beddengoed heb vervangen, maar niets helpt. De herinneringen blijven zich opdringen. Op de plek waar je het veiligst zou moeten zijn, ben ik verkracht...

Mythe 3: ~~Verkrachters overmeesteren hun slachtoffers door fysiek geweld te gebruiken.~~

In veruit het grootste deel van de verkrachtingen wordt het slachtoffer door middel van manipulatie en emotionele chantage gedwongen tot het ondergaan of verrichten van seksuele handelingen, waarbij hij/ zij zich vaak eveneens fysiek klemgezet voelt (bv. in een hoek manoeuvreren), zodat het slachtoffer letterlijk en figuurlijk ervaart geen kant uit te kunnen. Bij de meeste verkrachtingen hanteert de verkrachter passieve agressie, vaak in combinatie met een dominante, afdwingende/ eisende houding.

In mijn geval begon de seks met wederzijdse instemming, maar toen het overging op penetratie, merkte ik al snel dat het niet ging, omdat het mij pijn deed (niet zo gek, gezien mijn bekkenbodem totaal verslapt was waardoor deze mijn buikorganen, inclusief baarmoeder, niet zoals normaal op hun plek kon houden). Ondanks de lichte paniek die ik op voelde komen, besefte ik dat ik het aangeven moest, zodat hij wist dat het niet ging. Vertrouwend op zijn goede bedoelingen, deed ik verschillende pogingen en zei: het gaat niet/ in heb pauze nodig/ het doet pijn/ ik wil een knuffel/ het kan niet zo. Maar wat ik ook zei, het leek niet tot hem door te dringen. Waar we eerder oogcontact hadden, keek hij nu weg. Om toch tot een knuffel te komen, legde ik hem stap voor stap uit hoe zijn lijf te draaien daartoe. Maar na amper een tel opluchting te kunnen voelen, penetreerde hij mij alweer en vroeg hij wegkijkend of ik het ''zo'' bedoelde... Ik draaide mijn hoofd weg naar de achterwand van mijn bed in totale verslagenheid en shock. Hoe kon dit nou gebeuren?! Was ik te vaag geweest?! Ik legde de schuld bij mijzelf. Ondanks alles hield het penetreren onverminderd aan.

Mythe 4: ~~Als je niet verkracht wilt worden, bied je verzet, vecht je terug en vlucht je.~~

Dat is NIET waar. In veruit de meest gevallen verlamt men door angst bij een verkrachting. Dat heet bevriezen in de psychologie en het is een belangrijk overlevingsmechanisme in levensbedreigende situaties. Want door te bevriezen heeft het slachtoffer een grotere kans om met zo min mogelijk fysieke schade de verkrachting te overleven. Doordat bij bevriezen de hersenen automatisch - en dus: Niet vrijwillig - overschakelen naar de meest basale overlevingsstand, verlamt men niet alleen fysiek, maar worden eveneens de hoger functionerende hersendelen uitgeschakeld. Een slachtoffer van verkrachting verliest daardoor het overkoepelend denkvermogen. En juist dat overkoepelend denkvermogen is nodig om strategisch te kunnen denken en handelen en dus nodig om je te kunnen verzetten, terug te vechten of te kunnen vluchten. Kortom: in vrijwel alle gevallen kunnen slachtoffers van verkrachting zich niet echt verzetten én zij kunnen daar niets aan doen.

Kijkend naar de achterwand, ben ik mee gaan werken en gaf ik bij pijn aan een ander standje te willen proberen. En toen het weer niet ging, ging hij uit zichzelf alvast over op een ander standje. Het is tijdens de verkrachting geen seconde in mij is opgekomen, om te proberen het helemaal te stoppen. Ik zag geen enkele uitweg. Er was enkel mist en het gevoel het te moeten volhouden. De aanhoudende pijn bleef echter steeds aandacht vragen en dwars door de mist van mijn bevriezing heen was ik uiteindelijk alsnog in staat hem tot een knuffel te krijgen. Ik was blij dat het voorbij was, maar hij reageerde met een diepe zucht en zei: "Ik ben er écht bijna!" En voordat ik het goed en wel in de gaten had, lag ik met mijn hoofd op zijn buik en zei hij dat ik hem dan maar klaar moest pijpen. Totaal overdonderd lag ik daar, op zijn buik, niet in staat me te bewegen. Het enige dat ik dacht was: oh nee, nee, nee, nee, nee, nee. Toen hij mijn hoofd nog wat verder omlaag duwde, schudde ik mijn hoofd en in paniek zei ik het eerste dat in mij opkwam (álles om hem niet ook nog te moeten pijpen) en gaf aan het geil te vinden als hij zichzelf aftrok.

Na een tevreden zucht ging hij douchen en naar huis. Ik trok mijn dekens strak om mij heen.

Toen ik hem naderhand aansprak op wat ik bij herhaling had aangegeven en zei dat hij mij genegeerd had en gewoon door was gegaan, toonde hij zich helemaal verbaasd. Hij zei: "Als je wilt dat ik stop, dan moet je toch echt Nee of Stop zeggen. Want als je dat niet zegt, hoe kan ik dan weten dat je stoppen wilt?! Hah, dat zou wat zijn... Echt gewoon Nee of Stop, dan luister ik meteen!"

Zowel tijdens als na de verkrachting negeerde hij alles dat niet in zijn straatje paste en bleef hij volledig gericht op het bereiken van zijn hoogtepunt. Dat ik pijn had, zei dat het niet goed ging en een pauze of een knuffel wilde: het maakte niks uit. Ik had immers nergens letterlijk Nee of Stop gezegd…

Bedankt voor het lezen van mijn bijdrage en wat mij betreft dus:

Hoog tijd voor uitbreiding van de definitie van verkrachting en wijziging van de bewijslast **met** handhaving van de huidige strafmaat voor verkrachting **zonder** verjaringstermijn. Want om meerdere redenen zijn slachtoffers van verkrachting soms pas jaren later in staat om aangifte te doen. En íeder slachtoffer van verkrachting verdient het om in ieder geval aangifte te kunnen doen!

Vriendelijke groeten,

Julia

5. Loïs

Beste Meneer Grapperhaus,

Allereerst wil ik u bedanken voor uw inzet voor slachtoffers van seksueel geweld. Al een lange tijd worden wij niet beschermd door de huidige wet, en daardoor ook niet gehoord of begrepen in de maatschappij. Wanneer mensen zich hiervoor inzetten, en stappen zetten om ons te helpen, voel ik mij gehoord. Dit terwijl dit voor jaren niet het geval is geweest. Toch wil ik reageren op uw voorstel voor de nieuwe wet 'seks tegen de wil', als vervolg op de huidige wetgeving met betrekking tot seksueel misbruik.

Allereerst wil ik reageren op de titel van de wet 'seks tegen de wil', en het onderscheid tussen dit en verkrachting/seksueel misbruik. Zoals ik eerder al vermeldde worden slachtoffers niet begrepen en gehoord in de samenleving als gevolg van het huidige rechtssysteem. Door onderscheid te maken tussen 'seks tegen de wil' en verkrachting, worden de onwetende vooroordelen van de samenleving bevestigd. Seks tegen de wil IS verkrachting. Mocht deze wet worden doorgevoerd, kan dit ernstige gevolgen hebben voor slachtoffers. Vele slachtoffers die ik hierover heb gesproken, en ikzelf, voelen zich niet serieus genomen. Wat hen is overkomen is helemaal geen verkrachting, het was 'maar' tegen de wil. Er zijn verschillende vormen van verkrachting. Geweld en dwang is niet de voornaamste vorm hiervan. Het grootste percentage slachtoffers bevriest, verlamd of vlucht waardoor er geen sprake is van geweld, maar wel nog steeds van verkrachting. Consent is wat centraal moet staan, en geen geweld of dwang. Mijn oplossing zou zijn om de huidige wetgeving uit te breiden. Een wetgeving waarin consent centraal staat, en alle vormen van verkrachting worden meegenomen. Zo kunnen alle slachtoffers gerechtigheid krijgen voor wat hen is aangedaan, namelijk: verkrachting. Deze slachtoffers verdienen dan ook dezelfde strafmaat voor hun verkrachters als in andere gevallen. Het onderscheid maken in verschillende zaken van verkrachting is uiterst traumatiserend voor slachtoffers.

Wel wil ik toelichten dat ik het een sterk punt vind dat online seksueel geweld ook wordt meegenomen in de wet. Met de digitalisering van de wereld, is dit veelbelovend. Wat ik echter wel weer zorgelijk vind, is dat een delict kan verjaren. Vele slachtoffers krijgen pas na jaren de moed en mogelijkheid om aangifte te doen. Ontkenning, schaamte, schuldgevoel en angst zijn grote factoren waardoor slachtoffers vaak pas na dato aangifte kunnen doen. Wanneer dit door de wet niet mogelijk is, zullen zij alsnog niet beschermd worden door de wet.

Zelf heb ik erg lang getwijfeld om aangifte te doen tegen mijn verkrachter. Omdat ik was gediagnostiseerd met PTSS, door de samenleving niet serieus werd genomen en de wetgeving mij hierin ook niet beschermde, heb ik dit pas een jaar na de traumatische gebeurtenis kunnen voortzetten. Met veel angst voor wat er kon gaan komen, heb ik alsnog geprobeerd aangifte te doen. De politie heeft een informatief gesprek met mij gevoerd en mij in datzelfde gesprek geadviseerd om geen aangifte te doen, wetende dat de huidige wet mij niet beschermt en er wegens werkdruk ook niks mee gedaan zou worden. Hierdoor heb ik tot de dag van vandaag nog geen gerechtigheid kunnen krijgen voor wat mij is aangedaan en ontnomen.

Ik hoop plechtig dat u de persoonlijke verhalen van mij en andere slachtoffers in uw besluit en onderzoek meeneemt voor een zo'n actueel mogelijke wetgeving.

6. Lieke

Met de nieuwe zedenwet 'seks tegen de wil' maakt minister Grapperhaus een goede stap ter bescherming van de slachtoffers. Ik was opgelucht dat de minister daar iets aan wil doen. Toch was ik erg teleurgesteld dat het niet onder de verkrachtingswet valt.

De meeste slachtoffers van verkrachtingen bevriezen of verstijven. In mijn geval sloeg de stemming van de dader plotseling om met onder andere een agressieve/dominante blik in zijn ogen en hij dwong mij ineens uit het niets, waardoor je, je als slachtoffer compleet machteloos voelt en je verstijft.

Na de gebeurtenis had ik ook bloed op bed en had ik wat geheugenverlies, wat aantoont dat het er hardhandig aan toe was gegaan. Daarbij was er een afhankelijkheidsrelatie tussen de dader en mij.

Toch was dit voor de zedenpolitie niet voldoende om dwang en geweld te bewijzen. De zedenpolitie gaf wel aan dat er duidelijk sprake was van misbruik. Dit kwam voor mij als een shock. Nog steeds betrap ik mezelf op zelfverwijt. Waarom vocht ik niet gewoon terug?, ondanks dat mijn therapeut heeft gezegd, en het in de boeken staat beschreven, dat een bevriezing een overlevingsreactie is.

Het is bij verkrachters vaak kenmerkend dat ze een kick krijgen van macht. Het draait meestal niet om seks. Althans niet bij mijn verkrachter. Want seks kon hij krijgen, maar hij maakte er macht en vernedering van. Dat is zijn kick. Zonder mijn toestemming. Waarom zou dit dan seks tegen de wil moeten zijn als hij toch seks kon krijgen maar mij wilde verkrachten.

Google eens naar 'wat is seks' , dan zult u lezen: "seks is lekker. Seks is leuk. Seks is opwindend. Seksualiteit is een centraal aspect in een mensenleven. Het is een normale en positieve manier om uzelf uit te drukken. Het hoort leuk en fijn te zijn met respect voor elkaars lichamelijke integriteit en grenzen."

Vindt u dat de boven beschreven situatie seks tegen de wil was? Want er was geen sprake van plezier, geen sprake van dat het leuk was, het was niet eens opwindend. Het was pijnlijk, vernederend, respectloos, een stukje van je ziel is je weggenomen – noemt u dit alsnog seks? En geen verkrachting?

De verkrachtingswet ziet nu als volgt uit:

Artikel 242

Hij die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het ondergaan van handelingen die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt als schuldig aan verkrachting gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.

De nieuwe wet seks tegen de wil zo:

Artikel 239 (Seksuele interactie tegen de wil)

1. *Hij die met een persoon seksuele handelingen verricht of een persoon seksuele handelingen laat verrichten met hem of met zichzelf of met een derde dan wel een persoon seksuele handelingen laat ondergaan door een derde terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze handelingen tegen de wil van die persoon plaatsvinden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.*

2. *Indien de in het eerste lid bedoelde handelingen bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam wordt gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie opgelegd.*

Waarom is seks tegen de wil minder erg dan een verkrachting? De strafmaat is gehalveerd. Terwijl bij seks tegen de wil meestal ook impliciet sprake was van dwang en geweld, maar dat het niet te bewijzen is. Ik vind dat er meer gekeken moet worden naar de overlevingsreacties van de slachtoffers tijdens de verkrachting, zoals bevriezing en verstijven. En zelfs ook de minder bekende vorm zoals verzoening met de dader. Want nu lijkt met de nieuwe wet dat de slachtoffers die hebben gevochten moediger zijn dan de slachtoffers die bevroren. Dat is toch best cru. Omdat je als slachtoffer echt niets anders kon dan bevriezen om te kunnen overleven.

Moet je eens voorstellen dat je in een kamer zit met iemand met een hogere machtspositie dan jij, en diegene slaat ineens heel plotseling om in zijn gedrag (onverhoeds handelen). Het gaat zo snel dat je, je niet meer aan de situatie kunt onttrekken. Van vluchten en vechten is geen sprake meer. Dus je lichaam gaat razendsnel naar verstijving / verlammen. Het is heel naar om dat te ervaren. Je voelt de diepe pijn in elke vezel in je lichaam, je voelt je eigen lichaam niet meer. Hier is absoluut geen sprake meer van seks. Dit is inbreuk op iemands lichamelijke integriteit.

Uiteraard begrijp ik de angst voor valse aangiftes. Waar is de grens? Dat blijft altijd zoeken. Daarom vind ik het heel belangrijk dat er een gespecialiseerde psycholoog (met juridische kennis) wordt ingezet in zulke zaken voor advies aan de rechter of aan de zedenpolitie/OM. De zedenpolitie heeft vaak alleen de basiskennis rondom strafrecht en begrijpt de psychologische aspecten rondom het slachtoffer ook niet altijd goed. De wet moet gewoonweg niet benadrukken dat er bewijs moet zijn van dwang en geweld. Er moet ook gekeken worden naar de andere feitelijkheden / omstandigheden.

Ik vind het heel belangrijk dat er geen verjaring komt voor de aangiftes. Wanneer je bent verkracht raakt het jouw aller diepste menselijke ziel. Dat moet je zelf ook nog verwerken en dat kost tijd. Het is zo intiem. Het gaat om je eigen lichaam. Het kost dan meestal jaren om het te kunnen verwerken, dat je het durft te vertellen aan iemand. Het wordt heel vaak ook weggestopt, doen alsof het niet is gebeurd. De schaamte en schuldgevoelens die je hebt, zijn niet te beschrijven. Ik vind daarom dat je altijd een aangifte moet kunnen doen om de maatschappij te beschermen tegen de daders. Want wie weet zijn er zelfs meerdere aangiftes/meldingen over diezelfde dader.

Tot slot heb ik een andere tip voor de minister over de gang van zaken met het doen van een aangifte. Het doel van de nieuwe wet is dat meer slachtoffers naar voren komen en er meer veroordelingen komen voor verkrachtingen en seksueel misbruik. Dit begint met het durven van het doen van aangifte bij de zedenpolitie. Als de wet verandert, maar niet de manier van benaderen vanuit de zedenpolitie dan gaat er met deze nieuwe wet weinig veranderen. Als slachtoffer loop je vaak volledig onterecht met schuldgevoelens, enorme schaamte over wat er allemaal is gebeurd (door traumaseksualiteit/PTSS). De politie benadert de aangifte vaak zo dat het slachtoffer van een verkrachting zich niet gehoord voelt en het gevoel heeft dat aangifte doen geen zin heeft wegens gebrek aan bewijs.

De aangifte vindt meestal plaats in een kleine verhoorkamer met blinde muren en tegenover een agent die met name bezig is bewijslast te verzamelen en te onderzoeken of aangifte doen wel tot iets kan leiden.

Mijn advies zou zijn: verander de aangifte in een persoonlijk gesprek met een agent en een psycholoog, waarbij het uitgangspunt 180 graden andersom is, dus niet 'is er genoeg bewijs om een veroordeling

te krijgen', maar het slachtoffer gewoon geloven en haar verhaal laten doen in een meer huiselijke setting. Maak van de aangifte een plek waar het slachtoffer het verhaal helemaal kan doen (dit is al heel belangrijk voor de eerste verwerking) en ga aan het eind samen kijken of er middels het gesprek door het doen van een aangifte een redelijke kans is voor een zaak. En geef de mogelijkheid dat het slachtoffer altijd terug mag komen bij de politie, wanneer er nieuwe ondersteunende bewijzen zijn gevonden door het slachtoffer.

Laatste belangrijke tip voor de minister is dat er meer voorlichting moet komen over de overlevingsreacties. Dan kunnen de slachtoffers, omgeving en wellicht ook de daders die echt niet bewust waren van hun acties het sneller herkennen en het aanpakken.

7. Jade[4]

Een groot man zei ooit: ***"Ask not what your country can do for you, ask what you can do for your country"*** - John F. Kennedy.

Tot mijn grote spijt neem ik na een jarenlange strijd deze woorden als zedenslachtoffer tot mijn hart. Ik ga het beter maken voor toekomstige slachtoffers.

Na een geweldsincident stort je hele omgeving in elkaar van emoties. Er is één iemand die sterk moet blijven staan, en dat ben jij. Maar als het systeem zwak is, dan kun je nog zo sterk in je schoenen staan, maar je kracht houdt geen stand.

In de 18e eeuw kwam er een stroming op in Europa, de Verlichting. De aanhangers hiervan bestreden onder andere het misbruik van recht en kwamen op voor rechten. Zij gingen uit van feiten, hoe verborgen deze ook zijn. 'Leugens mogen het nooit winnen van feiten'. Een belangrijke vertegenwoordiger van deze stroming was meneer Arouet, beter bekend als Voltaire. Hij zei ooit 'Toeval bestaat niet. Mensen beschrijven toeval als "een gevolg van een oorzaak die we niet zien".' Helaas hebben zedenslachtoffers wel dingen gezien en zijn deze gebeurtenissen geen toeval. Maar wel feiten die vaak verborgen blijven.

De maximale straf voor mijn daders zou, volgens het Wetboek van Strafrecht, 12 jaar zijn. Ondanks alle verzwarende omstandigheden is er nooit een aangifte opgenomen, slechts twee keer een proces-verbaal. Ik heb het tweemaal geprobeerd, tweemaal een vernederend verhoor bij de recherche aangegaan, maar nog steeds lopen de daders vrij rond.

Laat ik u ten eerste mededelen dat ik erg te spreken ben over artikel 244, de strafverzwaringsgronden, betreft verenigde personen. En over artikel 252, ontzetting uit functie. Alleen maar hulde voor deze twee artikelen.

Echter, mijn eerste vraagteken is bij het nieuwe artikel 239 (seksuele interactie tegen de wil): 'Handelingen laat verrichten tegen de wil … Indien handelingen bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam … gevangenisstraf ten hoogste van zes jaar.'

Daarna in artikel 241 (verkrachting): 'Persoon dwingt tot het seksueel binnendringen van het lichaam … gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.'

In feite kunnen dus alle verkrachtingen vallen onder artikel 239 en vallen onder interactie tegen de wil. Dit is vrij aanstootgevend voor een slachtoffer. Dus als er gebrek aan bewijs is, wat vaak zo is in zedenzaken, wordt het dan afgedaan als 'seks tegen de wil'?

Als ik het nieuwe wetsvoorstel lees, val ik nu opeens onder 'seks tegen de wil', in plaats van groepsverkrachting. Nee, er was geen dwang, maar moest ik mezelf tegen de daders gaan verzetten terwijl er naast me een vuurwapen lag? Moest ik het wellicht met m'n leven bekopen? Het was overleven. Moest ik gaan vechten tegen twee mannen die bewapend waren? Ik wist niet hoe ik met een pistool moest omgaan en als eerste de trekker over moest halen. Als ik dat op school had geleerd dan viel ik wellicht wel onder 'verkrachting' onder de nieuwe wetgeving. En was dat dan noodweer.

[4] Jade is een gefingeerde naam.

En ja, het klopt, liever onder die nieuwe wet vallen en 4 of 6 jaar voor de daders dan niets, maar dit is erg krom natuurlijk. Dit rijmt niet.

Het voelt dan toch als 'Zie je wel, je hebt je niet verzet, dus het is niet zo erg als een echte verkrachting'. Ik denk dat hierdoor het schuldgevoel bij slachtoffers alleen maar wordt vergroot. Waarom niet het beestje bij zijn naam noemen? Het is geen seks tegen de wil, het is verkrachting. Er is geen standaard voor om te zeggen wie het zwaarder heeft dan een ander.

Ik ben erg blij dat deze dialoog kan plaatsvinden, maar waar naar mijn mening nog meer de nadruk op moet liggen, is de uitvoering daarvan. Mijn verkrachting was een verkrachting met verzwarende omstandigheden. Het stond allemaal zo mooi en netjes in het wetboek opgesteld, maar ik kreeg steeds een deur in m'n gezicht geslagen.

Een aanbeveling zou zijn, als deze nieuwe wet in deze vorm er gaat komen, om een advocaat aan te bieden of begeleiding van slachtoffers al vóórdat zij ook maar één woord met de recherche spreken, hierin. Denk aan een vertrouwenspersoon (bijvoorbeeld Slachtofferhulp die een voorgesprek voert voordat je het verhoor ingaat en bij je blijft tijdens het verhoor). Niet dat slachtoffers daar achteraf zelf achter moeten komen dat zij daar recht op hebben, maar van tevoren aanbieden. Ik wist dit ook niet tijdens mijn eerste verhoor. Gelukkig wel een aantal jaar later toen ik het opnieuw probeerde. En wat heeft dat enorm geholpen. Niet voor het strafproces, maar wel iemand die met je meevecht tegen het systeem dat al zo ingewikkeld is, iemand die aan jouw kant staat en de hele molen met jou doormaakt. Dit moet echt duidelijk vooraf naar slachtoffers gecommuniceerd worden en/of zelfs aangeboden worden, dat er een hulpverlener aanwezig is die niets te maken heeft met politie. Slachtoffers komen in een shock terecht. Ik kon ook niet helder nadenken, ik nam de daders en hun omgeving in bescherming, omdat ze hadden gedreigd met represailles. Je hebt iemand nodig, een volledige buitenstaander, die alles kan relativeren. Maak dit duidelijk, alstublieft. Want een slachtoffer gaat ten eerste niet zomaar naar de politie, sowieso niet als er 'freezing' heeft opgetreden (want: 'Ik heb niets gedaan, dus ik heb zelf schuld'), maar ook is het verhoor erg intimiderend. Ik was 25 en 29 jaar bij deze verhoren, en zelfs ik werd de grond in geboord, zelfs met een topadvocaat aan mijn zijde.

Paragraaf 5.2 van het Verdrag van Istanbul, artikel 36, verplicht tot het strafbaar stellen van een aantal vormen van seksueel misbruik. Ook artikel 40 van het verdrag omschrijft dat '(...) gedrag met doel of gevolg de waardigheid van een persoon te schenden, in het bijzonder door het creëren van een intimiderende, vijandige onterende (...) omgeving, is onderworpen aan strafrechtelijke of andere juridische sancties.' Dit klinkt perfect, maar waarom horen we té vaak van slachtoffers dat we worden ontmoedigd door de recherche?

Ik neem mezelf wederom als voorbeeld, omdat ik wél vechtlust had om achter de daders aan te gaan, en ik en mijn advocaten dachten een goede zaak te hebben. Maar zelfs met mijn advocaat aan mijn zijde, werd ik weer vernederd door de rechercheur. Ik kom aangifte doen van één incident, waar vier strafbare feiten zijn gepleegd, verkrachting is daar één van, en je loopt binnen een uur de deur uit en bent opnieuw getraumatiseerd, waar je eerder op de dag de sterkste vrouw ter wereld was. Hoe zit het dan met het naleven van deze verdragen?

Als wij op internet de reacties moeten lezen van de maatschappij op het wetsvoorstel 'seks tegen de wil', dan zijn deze hard. Het brengt gewoonweg verwarring. Mensen roepen 'stelletje feministen', 'mannenhaters', '*revenge*', enzovoorts… Verkrachting daarentegen is een duidelijker signaal. Dat omvangt alle hevigheid die een slachtoffer doormaakt. En nee, het maakt het niet makkelijker om mensen veroordeeld te krijgen, want een rechter heeft volgens mij nog altijd wettig en overtuigend bewijs nodig, en voor wettig bewijs zijn dat nog altijd twee bewijsmiddelen. Dus zo eenvoudig wordt

het nog steeds niet om jouw zaak als dusdanig ernstig genoeg door de Officier van Justitie te laten beoordelen. Ik vraag me af wat hierin gaat veranderen?

Dan de verjaringstermijn. Ja, het is zeer belangrijk dat slachtoffers zo spoedig mogelijk naar de politie stappen om sporen veilig te stellen. Hier heb ik een aantal kanttekeningen op, namelijk:

1) Politie vernietigd DNA zonder medeweten van slachtoffers. Het zal in het Politie Wetboek staan opgesteld, maar slachtoffers zijn hier doorgaans niet van op de hoogte, en worden er ook niet van op de hoogte gesteld op het moment dat het DNA wordt vernietigd. Communiceer hier duidelijker over en blijf communiceren met slachtoffers. Ik kreeg 4 jaar later, tijdens een klachtenprocedure tegen de politie te horen dat er 5 maanden na mijn poging tot aangifte, een nieuwe wet was aangenomen waardoor ze DNA van de daders hadden kunnen vernietigen. Als dit was gecommuniceerd, had mij dit een hoop verdriet, ellende en trauma bespaard na jaren. Zomaar uit het niets horen dat DNA vernietigd is. Wat? Ik kon toch nog jarenlang mijn PV in een aangifte omzetten? Dit was toch het ultieme bewijsmateriaal?

2) Echter is het ook zo, en ik heb het bij mezelf gezien, dat een slachtoffer in een shocktoestand verkeert. Flarden vertelt, vanwege acute stress, daders in bescherming neemt, familie of vrienden in bescherming neemt, je kúnt er gewoonweg niet over vertellen. Want ja, hoe gênant is het om tegen een wildvreemde agent te zeggen in welke standjes je het vorige week allemaal hebt gedaan, terwijl je je tegelijkertijd afvraagt of het niet allemaal jouw schuld is. Er moet hier nog eens kritisch naar gekeken worden en zoals al eerder beschreven moet er wellicht een begeleiding voor het slachtoffer komen, van buiten de politie.

Graag zie ik ook een verandering in de kennis van rechercheurs. Of dit nu in de vorm is van bijscholing, updates via briefings of een checklist via de computer tijdens verhoren. Als dit zo gedaan was, had één van mijn klachten ongegrond verklaard kunnen worden. Rechercheurs waren niet op de hoogte dat ik in Nederland aangifte mocht doen, want PD was België. Dit zijn allemaal dingen die mij in mijn aangifte hebben tegengehouden. Zorg voor geüpdatet kennis van de richtlijnen. Het zijn allemaal kleine steentjes, die bijdragen aan een goede uitvoering van een nieuw wetsvoorstel/nieuwe wetgeving. Het zijn vaak de kleine lettertjes.

Zoals u weet staat in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, artikel 5, dat ieder mens recht heeft op vrijheid en veiligheid. Maar veel van ons zullen dit helaas niet meer zo ervaren. Hoor ons alstublieft. We kunnen samen zo veel beter.

Ik ga weer eindigen met een andere quote van JFK:

"The ignorance of one voter in a democracy, impairs the security of all".

Jade

8. Legien

Geachte heer Grapperhaus,

Langs deze weg wil ik mijn oprechte waardering uiten voor uw actie om de wetgeving rond seksuele misdrijven te moderniseren. De intentie is ontzettend waardevol. Het feit dat u in de brief van donderdag 16 juli 2020 aan Amnesty laat weten dat u open staat voor een gesprek, toont dat u dit zorgvuldig wilt doen. Ook dat kan ik waarderen.

De bijlage van deze brief is een beeldverhaal. Het beeldverhaal is gebaseerd op de slachtofferverklaring die ik persoonlijk tijdens de hoorzitting heb voorgelezen, aan alle aanwezigen in de rechtszaal, onder anderen de rechters, de officier van justitie, de dader, mijn zus en ik als slachtoffers en de bijbehorende advocaten. Het heeft mij gesterkt om dit zelf te kunnen doen, het hele juridische traject was ondersteunend aan mijn verwerking.

Nu, als volwassen 43-jarige vrouw, zie ik welke aspecten het meest hebben bijgedragen aan mijn verwerking. Dat waren de respectvolle behandeling door het zedenteam en de erkenning door het LEBZ (Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken) dat de verkrachting, die ik meemaakte als 16-jarige, erkend werd. Ik deed aangifte in 2012 en het hele juridisch traject heeft uiteindelijk, inclusief hoger beroep en cassatie, maar liefst 5 jaar geduurd.

Ook zie ik wat ik erg ingewikkeld vond in mijn zaak. Dat was het feit dat ik bewijs moest leveren van geweld en/of dwang. En de verjaring van bepaalde delicten.

Die fysieke bewijzen waren er niet. Als 16-jarige wist ik niet wat me overkwam. Ik wilde het liefst niet gezien worden, bang dat men van mijn gezicht kon lezen dat ik verkracht was. Ik negeerde de hele gebeurtenis voor bijna 20 jaar. Ik had destijds echt niet het besef dat het verstandig zou zijn om bijvoorbeeld een huisartsbezoek te brengen, om mij te laten testen op een zwangerschap. Ik dacht niet na in termen van bewijslast. Ik wilde zo normaal mogelijk doen en met mijn leven verdergaan, zo goed als ik kon. Acties gerelateerd aan de verkrachting zouden die daad alleen maar extra bevestigen en actief houden.

Toen ik dit trauma 8 jaar geleden met mijn echtgenoot deelde, heeft hij keihard gehuild. Zo hard had ik het nog nooit gezien en gehoord. Ik vroeg hem met klem om alsjeblieft enkele woorden aan deze intense huilbui te besteden. Ik voelde dat ik hem anders niet kon begrijpen. Ik vroeg hem of hij huilde om hem, om mij, om toen of om nu. ‘Om alles!’ brulde hij uit. Hij begreep nu dat dit onverwerkte trauma de olifant in de kamer was, in onze relatie, wat tot dat moment niet benoemd werd. Hij vond verklaringen voor zoveel gedragingen van mij. En hij huilde, van diep verdriet, maar ook van geluk dat er iets aanwijsbaars was waar ik, waar we samen, aan konden werken.

Ik vertelde mijn echtgenoot dat ik ‘onvrijwillig ontmaagd’ was. Ik had er de woorden niet voor. ‘Maar dat is verkrachting…!’ riep mijn echtgenoot in grote verbazing uit. Op dat moment besefte ik pas echt wat er gebeurd was en vond ik steun in het feit dat hij het gebeurde zo benoemde. Ik besefte dat ik niet de dader was en daarmee geen schuld had. Ik voelde ook de schaamte van mij afglijden, want waarom zou ík me moeten schamen om iets wat een ander mij aangedaan heeft?

Het loskomen van de gevoelens van schuld en schaamte waren het begin van mijn verwerking.

Nu besef ik dat de meeste mensen die een verkrachting meemaken net zo denken, voelen en handelen als ik. In ontkenning. In onbegrip. In verwarring. Ik leefde niet vrij en gebruikte niet mijn volledige potentieel. Wat ten koste ging van mijn gezondheid, mijn persoonlijk geluk én mijn arbeidsproductiviteit.

Inmiddels durf ik vrijuit te zeggen dat ik gelukkig ben. Het gebeurde zal nooit weggepoetst zijn. Dat hoeft ook niet, ik heb het nu een plek gegeven en ik kan verder.

Ik waardeer uw modernisering zoals het toevoegen van moderne/digitale delicten. Ik heb één duidelijk verzoek. Wilt u alstublieft het bestaande zedendelict 'verkrachting' aanhouden? En daarbinnen onderscheid maken?

Ik heb er alle begrip voor als er verschillende categorieën gemaakt worden, op basis van bijvoorbeeld geweld en dwang in relatie tot intensiteit en duur. Of andere omstandigheden. Introduceert u alstublieft géén nieuw zedendelict 'seks tegen de wil. Dit bestaat namelijk niet. Dat is hetzelfde als dat diefstal of inbraak benoemd wordt als 'cadeau (aan pleger) zonder toestemming'.

Daarnaast maak ik me zorgen om het maatschappelijk debat, om de houding, het praten en handelen van de mensen om ons heen rond seks en consent. Ik vrees dat als er een nieuw zedendelict geïntroduceerd wordt, men – dus ook de potentiële of onbewuste plegers – dat niet als even ernstig zien als een verkrachting. En dat ze zichzelf of een andere dader niet als verkrachter zien. En van daaruit achteloos zullen praten en handelen. Dit zou kwalijk zijn. Een nieuw zedendelict zet voor mij absoluut een verkeerde toon.

Ik wens u en uw team veel wijsheid, tijd en zorgvuldigheid toe.

Uiteraard ben ik bereid om mijn verhaal persoonlijk aan u en uw team toe te lichten.

Met harte groet,

Legien Warsosemito-Schenk

Bijlage: Spreekrecht Legien haar verhaal

SPREEKRECHT

Beeld: Aarti Jainath

Tekst: Legien Warsosemito-Schenk

BankGiro Loterij | FONDS

De dag van de hoorzitting.

Ugh!
Dit weer.

Het is bijna een leven geleden...

... maar soms ben ik weer 16.

Terug op die twee dagen die mijn leven veranderd hebben. Ik had geen idee wat er gebeurde, geen idee wat mij overkwam.

Ik had hem vertrouwd om mij te helpen. Ik had nooit gedacht dat hij me kwaad zou doen.

Ik begreep niet wat er met mijn lijf gebeurde. Ik was verward en voelde me schuldig.

Ik ben daarna doorgegaan
alsof er niets was gebeurd.

Ik probeerde vooral niet op te vallen.

Maar ik was futloos, moedeloos en lethargisch.

Ik probeerde die gevoelens uit te zetten, maar zette daarmee ook mijn behoeftes en interesses uit.

Ik bleef dat jaar voor het eerst zitten. Voorheen vond ik presteren op school altijd belangrijk, maar nu...

... zag ik het nut...
... nergens meer van in.

Thuis zweeg ik.
We praatten niet
over gevoelens.

Mijn schaamte was ...

...ook later nog
te groot...
GESLAAGD
Diploma

...om erover te praten.

Twintig jaar heb ik er alles aan gedaan om er niet aan te hoeven denken. Er was altijd iets waar meer aandacht voor nodig was.

Ik dacht ook dat het niet meer speelde.
Maar soms kon ik er niet omheen.

Ik vond het bijvoorbeeld lastig om mij over te geven aan begeerte.

Het destijds beleefde orgasme had het allemaal nog extra gecompliceerd.

Ik zweeg over mijn flashbacks. Bang om ons samenzijn ermee te besmetten.

Toen mijn schoonvader stierf veranderde er iets. Ik voelde dat ik mijn geheim niet mijn graf in wilde nemen.

Ik begon te zien hoeveel onzichtbare invloed het had...

...op mijn relatie...

...op mijn moederschap...

... maar ook op mijn algemene functioneren.

Ik heb besloten hulp te zoeken.

Ik begon met EMDR. Daarna ben ik gaan shoppen in het hulpaanbod. Er is veel ondersteuning, als je ervoor open staat.

* EMDR behandeling

Ik heb mij lang schuldig gevoeld. Een cliché waar veel slachtoffers verstrikt in raken. Met de jaren besefte ik dat ik niet de dader was.

Door mijzelf liefde en ruimte te gunnen heb ik mij van de gevoelens van schuld en schaamte los kunnen maken.

Nu ik hier na al die jaren sta wil ik vooral zeggen dat ik niet meer zwijg.
Ik laat het aan het gerecht om verder te oordelen. Ik ga verder met mijn leven.

Tekst:
Legien Warsosemito-Schenk

Beeld:
Aarti Jainath

REAL COMICS

BankGiro Loterij | FONDS